

EL LLENGUATGE

Incitar-hi

Fa quatre dies, parlant dels verbs que proposàvem d'anomenar d'incitació, deïem que alguns, com *induir*, exigeixen un acusatiu de designació personal i un altre complement d'objecte introduït per la preposició *a*, i en d'altres, com *demanar*, el complement personal és el datiu i el que designa la cosa que s'indueix a fer és l'acusatiu, introduït per la preposició *de* quan és un infinitiu. Tenim, així, *El va induir a venir* i *Li va demanar de venir*.

En totes aquestes oracions, en lloc d'un complement representat per un infinitiu, i amb el mateix valor, pot usar-se una oració subordinada completiva introduïda per la conjunció *que*, la qual emmena, en tots els casos, la caiguda de la preposició: *El va induir que vingüés* i *Li va demanar que vingüés*. Que es pugui fer, però, no vol dir que calgui fer-ho. No hi ha dubte que el procediment és menys freqüent i recomanable en el primer cas que en el segon, perquè és més normal que una subordinada completiva representi un complement directe o acusatiu que no pas un complement preposicional. És possible, doncs, una oració com *El va invitar que s'expliqués* però és molt més usual i preferible *El van invitar a explicar-se*.

Tal com vam dir, el complement preposicional d'un verb com *induir* es pronominalitza per mitjà de la partícula *hi*, encara que aquest complement sigui un infinitiu. En canvi, si un infinitiu representa el complement directe d'un altre verb, encara que sigui introduït per la preposició *de*, se substitueix pel pronom *ho*. Aquesta pronominalització diferent es manté quan els complements són oracions subordinades. Així, dues oracions com *Ens va induir que parléssim* i *Ens va demanar que parléssim* tenen aparentment la mateixa estructura, però la diferència reapareix en la pronominalització: *Ens hi va induir*.

Notem, encara, que un verb com *encoratjar*, que té el mateix règim que *induir*, es pot usar, però, sense complement preposicional: *Ens van encoratjar*. D'una oració com aquesta pot dependre una oració final, normalment introduïda per la conjunció *perquè*: *Ens va encoratjar perquè hi participéssim*. Però és sabut que la conjunció *que* pot tenir també la funció de finalitat, normalment precedida per una coma (o una pausa). Així, la subordinada de *Ens va encoratjar, que hi participéssim* s'ha d'analitzar com una final, la qual, és clar, no admet la pronominalització.

Albert Jané